

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 55.

V Ljubljani, v četrtek 7. marca 1889.

Letnik XVII.

Kralj Milan odstopil.

Zopet se je odigralo jedno dejanje srbske tragične komedije: Kralj Milan je včeraj, na dan sedemletnice kraljeve proklamacije, naznanil narodu, da se odpove kraljevi kroni in zapusti deželo. Iz Belegrada je včeraj došel telegram: Kralj je ob 11. uri sklical diplomatski kor ter se v njegovi in ministra vnanjih stvari, Mijatovića, prisotnosti odpovedal na korist svojemu sinu, ki je bil takoj proglašen kot kralj Aleksander I.; regenti so imenovani Joan Ristić in generala Protić in Belimarković. Jutri pričakujejo imenovanje radikalnega ministerstva.

Prihodnost bode pokazala, kako se bode v Srbiji končala politična igra z narodom.

Siromaštvo in kapital.

Na Laškem in Francoskem punta se siromaštvo — lakote, pri nas na Slovenskem kmetje opuščajo in prodajajo posestva ter se izseljujejo v Ameriko, ljud tare siromaštvo, narod umira — tudi gladu. Navidezno, rekel bi kdo, je to skoro nemogoče, a je vendar gola istina. Ali je bila morebiti zadnja leta na Kranjskem, v Avstriji ali sploh po vsi Evropi tako slaba letina, da zemeljski pridelki več ne zadostujejo človeškim potrebam? Nikdar! Tako hudo ni bilo še, in tudi vedno naraščajoči troški in izdatki za vojno moč in oboroženje niso glavni vzrok sedanji bedi. Kje torej tiči hiba? Pojasniti hočemo to v nastopnih vrstah.

Poslednje tedne smo zopet opazili, in zato imamo tehtne dokaze, kako cene blagu in pridelkom veliki kapitalisti povišujejo in je obratno zopet „tlačijo“, ne oziraje se na to, ponuja li kdo ali pa povprašuje po ceni in blagu.

Male lopove so od pamtveka ostro kaznovali, velike so pustili in jih puščajo še pohajkovati brez kazni. Ubogi delavec, ki je ukral za svoje lačne

otroke hlebec kruha, dene se pod ključ, tatove in defraudante milijonov pa odlikujejo. O različnih teh Wilsoniadah in Baruchiadah še govoriti nečemo. Taki slučajni dogajajo se vsak dan po vseh državah in po vsem svetu.

Ko so nedavno v francoski zbornici zahtevali radikaleci in socialisti, naj se odpravi carina od žita, odgovoril jim je minister Viette, da on tega ne učini, ker noče žitnim skupuhom s tem ustrezati. Istina je, da je carina velika zapreka židom, koji bi radi uvedli v Evropi žitni krog ali „ring“! Brez carine dale bi se lažje žitne in drugih pridelkov cene gnati višje in nižje; ljudstvu bi se pa laglje nalagali novi kruti židovsko-kapitalistični davki, ko bi ne bilo v raznih evropskih državah carine. V Zjedinjenih državah leta 1880 n. pr. bila je nenavadno dobra letina, in vendar je ljud moral plačati za kruh dvakratno ceno in še več, pri vsem tem pa umiral gladu. In pri nas? Kruh je drag, zemlje so majhne, dasi je žito po ceni in pšenica.

Ljudje pri nas prodajajo poljske pridelke na pol zastonj, zlasti na Dolenjskem, kjer se ni železnice; istotako delajo po drugih državah; svoja polja obdelujejo z izgubo, davke plačujejo s posojili; nasprotno pa bogate žitni milijonarji, ker imajo odpravna ali pošiljavna sredstva v svojih rokah, nadvladajo tudi skoro ves žitni trg in kujejo tudi svojevoljno cene. Kjer ni nobenih žitnih cen, ondi je kruh najdražji, in mi se imamo zahvaliti povsem carinam, da evropski žitni trg in ljud nista popolnoma izročena na milost in nemilost velekapitalistom.

Da vsled tega trpe krščanski trgovci in obrtniki in da so železnice naše povsem v rokah požidenega velekapitala, vé vsak. Kristijan mora vselej več plačati za pošiljatev, nego nekristijan, kojemu se dovoljujejo ogromne olajšave; in znano je tudi, da židovske železnice svojim zaveznikom z Ogerskega in Nemškega na škodo našim domačim izdelkom dovoljujejo nenavadno nizke odpravne pristojbine.

Javna tajnost je dalje, da je žid Rothschild oškodoval državo na leto za več nego šest milijonov goldinarjev na ta način, da je na Reko navlaš

dovažal onečiščeni petrolej, in vsled tega plačeval je prav neznatne pristojbine. Dalje je tudi znano, da se je Rothschild polastil skoro vse petrolejne kupčije kavkaške ter določuje ceno, kakor mu drago. Da židovski milijonarji sploh narekujejo cene poljskim pridelkom itd., ni nobena tajnost več. Židovski milijonarji posneli so smetano s panamskih akcij, a drugim lastnikom prepustili k večjemu — vodo, tudi to je znano. Smetano s severne železnice dobili so istotako veliki delničarji, država naša pa — sératko. Trgovina s kavo je popolnoma v rokah židovskih velekapitalistov. Ti so n. pr. v štirindvajsetih urah zvišali ceno gotovih vrst kave početkom minolega maja dvakrat od 90 do 240 mark. Na tisoče maujših špekulantov postali so čez noč prosjaki, na stotine si je zapodilo kroglo v glavo. Kaj neki na tem, da je tisoč eksistencij uničenih, saj je nekoliko milijonarjev v tem času obogatelo za sto milijonov! O borznih mahinacijah še govoriti nečemo. Katastrofe, polomi z let 1873—1874, 1878, 1885—1888 so še v živem spominu.

Pred dvema letoma sestavil se je v Parizu sindikat, ki zdaj, pokupivši vse bakrene rudnike na svetu, diktuje ceno medij, koje je podvojil. Samo Francoska plačuje tako na leto židovskim velekapitalistom poplačila 50 milijonov frankov. Delnice teh rudnikov imajo zdaj petkrat višjo ceno.

S tem židovsko-milijonarskim velesleparstvom trpi ves svet. Milijonarji material drago prodajajo odjemnikom; ti morajo, da bi jim bilo moči izhajati, podražiti svoje izdelke in delavce prikrajševati na plači. Slično godilo se je minole tedne ljubljanskemu konzorciju mizarjev. Tako raste na jedni strani ogromno bogastvo, na drugi pa beda. Kam bomo dospeli? K socialni revoluciji? Od te imeli so vselej največji dobiček velekapitalisti!

Bili so pri nas časi, ko je ljudstvo plačevalo primeroma večje davke, nego zdaj. V našem cesarstvu bilo je to za časa turških, pruskih in napoleonskih vojsk. Za one dobe plačeval je naš ljud v malo letih na državne potrebe tretjino svojega imetka. Zakaj si je pa ljud po teh strašnih katastrofah vselej še zopet opomogel? Zato, ker ni bilo

LISTEK.

Oče in hči.

V.

Nekega dne v večer pa je vstal nenadoma velik kreg v Zavodah pri Brinovih. Brinovke je bilo slišati največ in joka otrok.

„Kar ste nam posodili“, kričala je, „to ste sedaj zajeli. Precej bi vas smela suniti iz hiše. Pa naj bo. Podila vas ne bom, ali to vam povem, da vi mojih otrok ne boste strahovali.“

„Le dajaj jim potuho, le! Lep zgled! Iz starega človeka se norčujejo. Utepalo se ti bo.“

„Mama, pustite ga, pustite!“ prosi Ciljka.

„Nič, jaz tega ne trpim, da bi on moje otroke pretepala. Za to sem jaz, jaz sem za strah.“

Mož je molčal ves čas. Ljube se je zaprl v izbo. Kmalu pa je prišel s čulo v roki, pripravljen na odhod. Ženski se prestrašile. „Kam pa mislite?“

„Od tebe proč. Tvoje babe jezik je trikrat predolg.“

„Kaj jej boste zamerili? Pojdite, Pojdite! Ženske besede, pa nič! Le potolažite se!“

„Pa ne! Strah jej daj! Rad boš plačeval dolg.“ Tu pa je vzrastel gospodar:

„Kakšen dolg? Prav vam je žena povedala, da vam nismo nič dolžni. Pa iz usmiljenja vam rečem, da ostanete še lahko pri nas.“

„Nič dolžan, nič dolžan! Tožil te bom.“

„Tožite, da boste siti. In kar precej hodite v grad!“

„Saj bom šel, na pečat te bom tožil.“

„Če prav na pismo! Pa sedaj hitro iz moje hiše!“

Starec je godrnjaje prestopil prag, želeč vse hudo hiši. Pa kreg še ni ponehal. Prepirla sta se mož in žena. On je bil hud, da ni imela potrpljenja z njim. Komaj ju je potolažila starejša hči Ciljka. Pri večerji bila sta si dobra. Še dobro se je zdelo obema, da je tako prišlo. Bala pa sta se, da ne bi kje v snegu ostal, zato je šel gospodar za Ljubetom, da bi videl, kam je namenjen. Proti Jelsini je krevsal. Tudi on ga je spremljeval do tam, a stari ni opazil, da gre kdo za njim. Ko je videl, da je razbijal na Mihaljkova vrata, napotil se je Brinov domov.

Pri Mihaljku so bili najbolj dobre volje. Ružili

so koruzo. Vsi domači so sedeli okrog peči, gospodar Mihaljek, dva hlapca, pastir, stara teta in dekla. Osupnili so, ko je začel nekdo butati na vežna vrata. In zavzeli so se, ko so videli starega Ljubeta v sobi. Mihaljek ga je pogledoval od vrha do tal.

„Oče Ljube!“

In staremu se je odprl jezik in pripovedoval je vse, kakor se je bilo zgodilo in nazadnje je prosil Mihaljka, naj ga on vzame pod streho in ne podi od hiše.

„Nocoj lahko ostanete,“ govoril je gospodar,

„jutri pa se napravite k hčeram v sosednjo vas. Obe ste dobro omožene in na lepih prilikah. Menda bodo poskrbele za očeta.“

„One bi, pa zeta me črtita bolj ko pajka.“

„Hudo vam je; ali vsega ste si krivi sami. Zato vas ne bom dolgo imel. Vidite, dela ni. Zastonj pa se vas ne morem ogibati.“

„Oče, vi se pa res tresete za denar,“ oglasi se jeden hlapec; „mar bi še stanovsli gori v Zavodah v Ostanovej hiši, namestu da se morate sedaj po svetu vlačiti.“

„In Metko bi imeli pri sebi,“ dodá teta. „Prav prijazno in dobro dekle je bila.“

milijonarskih lihvarjev, koje nam je splodila novošegna liberalna doba.

Listu našemu ne more nikdo očitati, da ščuje zoper imovite vrste ali zoper žide, ker so židovskega veroizpovedanja. Ker so pa lihvarski sindikati, bodisi interkonfesionalni, bodisi židovski, glavni vzrok splošnega npravnega in gmotnega upadka ljudstva, se pač ne čudimo, da raste antisemitizem in gibanje protikapitalistično po vsem svetu, dasi je liberalni listi — in celo konservativni — zaradi židovskih naročnikov in inseratov zatajujejo. Antisemitizem ne umolkne, dokler se ne odpravijo njegovi vzroki. Slovenski židi, liberalizem, moderna prosveta ga ne bode odstranila, temveč prerojenje sveta na podlagi jedino prave in rešilne krščanske omike.

Govor poslanca dr. Poklukarja v državnozborni seji dne 1. marca t. l.

Umevno je, slavna zbornica, da častiti opoziciji vspeh današnjega proračuna ni prijeten, umevno tudi, da se ž njene strani sedanji vladi odreka v tem oziru vsako priznanje.

Umevno je tudi, ako se ostro napada ravno gospod finančni minister, kakor smo to čuli v ravnokar končanem govoru. Predlog pa, ki se je ravnokar nasvetoval v podporo ter jo je tudi našel, zdi se mi pa vendar v enem oziru premalo resen, ako se gospodje držé načela, da se mora vsaj začetkom leta rešiti proračun, na drugi strani je pa zopet premalo radikalen, da bi mogel ugajati onim željam, katere je menda imel gospod predlagatelj pred očmi. To še ne zadostuje in s tem nimamo še v žepu progresivne dohodnine, ako jo je predložil gospod finančni minister. Nasvetovati bi bil moral, ako je hotel popolnoma dognati stvar: Dokler se ne bo vložila taka postava ter dobila Najvišjega potrjenja (Tako je! na desni); potem bi se bilo menda zadostilo onemu, kar je po mojih mislih namerjal gospod predgovornik.

Po tej stranski opazki morem preiti k proračunu samemu, gledé katerega z ozirom na dosežanje govornike nimam ničesa več dostaviti, razven malenkostij, katere bodo pa gotovo tudi temeljito zavrnilli poznejšni govorniki, ki so „pro“ vpisani.

Gotovo je vesel vspeh, da moremo letos pri proračunu zaznamovati preostatek skoraj treh milijonov. Preverjen sem, da gospodje z leve, od opozicije, to ravno tako živahno pozdravljajo v svojih sreih, kakor večina visoke zbornice, kajti skušnjava nas uči, da se v nadrobni razpravi — tudi v glavni debati se je že zgodilo — stavi jako mnogo predlogov s strani opozicije, in morda več nego z desnice, v tem smislu, kakó naj se porabi srečno doseženi preostatek. (Prav res! na desnici.) Jaz za svojo osebo se ne bom spuščal v nadrobnosti velikega proračuna.

Omenjati hočem le enega vprašanja, ki se tiče finančnega ministerstva, ker je ravno sedaj postalo pereče. To je zadeva o hišnih davkih, h kateri bom izrazil svoje mnenje.

Splošno je znano in gospod finančni minister tega tudi ni nikdar tajil, da najbolj tlači avstrijske davkoplačevalce ravno hišni davek. Tudi je res, da je obljubil finančni minister dovoliti olajšave pri

neposrednih davkih, kakor hitro se bo potrdil davek od špirta ter pokazal svoj vspeh.

Radikalna olajšava pri hišnem davku je sicer res težavna, ker postanejo posledice vsakega znižanja pri davčnem merilu naenkrat velikanske, in ako se na vse strani enakomerno ne zmanjša davčno merilo, sledi iz tega enostransko protežiranje ene same vrste davkoplačevalcev (Prav res! na desni). Predlagalo se je na primer pri razgovoru o davku od poslopij v ožjem krogu, naj se pri poslopijih sezuamka A v večjih mestih s poslopiji 26²/₃ odstotka in z odbitkom 15 odstotkov za vzdrževanje ta slednji zviša na 20 odstotkov, in finančni vspeh se je takoj pokazal v relativno jako velikem znesku, v primanjšku blizu 1.700.000 gld. (Čujte! na desni.)

Pomoč pa, olajšanje, ki bi se s tem dalo hišnim posestnikom v velikih mestih, bilo bi vendar jako majhno. Stališče, na katerem stojim jaz za svojo osebo gledé hišnega davka, je nastopno: So nekatere krivičnosti, katere ima ta davek na sebi, velike trdosrčnosti, katere olajšavati bi se po mojem mnenji moglo takoj pričeti, in je na eni strani to, da se izpusti zadnji alineja § 5, s katerim se kot minim davka pri poslopijih, ki se deloma ali popolnoma dajejo v najem, določuje dotični razred hišno-razrednega davka.

Primanjšek, ako se to sklene, menda ne bo posebno velik, odstranjena pa bi bila vendar ena trdosrčnost, ki se je vsprejela v postavo gotovo zoper voljo onih, ki so zanjo glasovali.

Drugič leži v naravi stvari, da se mora tudi pri hišnem davku odpisati davek v vseh onih slučajih, v katerih posestnik dotičnih poslopij nima od njih ali koristi ali pa sploh ne najemninskih dohodkov. Tu se morajo tedaj na eni strani v poštev jemati vsa prazna stanovanja, ako to traja določeno najmanjšo dobo, na primer do pol leta; ravno takó pri hišno-razrednih davkih, kakor je to že itak postavno določeno pri hišno-najemninskem davku. Dalje naj se odstrani jako velika trdosrčnost, katero je posebno pospešila nova eksekucijska novela, namreč ta, da je vsled nje postala hišnega gospodarja dosežaj postavno veljavna zastavna pravica na invecta in illata vprašavne vrednosti. Dostikrat se pripeti hišnim posestnikom, da morajo plačevati davke od najemščin, katerih ne morejo iztirjati.

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. marca.

Notranje dežele.

Ministerski predsednik *Taaffe* je predvčeraj za nekaj dni odpotoval v Budimpešto.

Govorilo se je, da bo *princ Aleksander Battenberški* vstopil v avstrijsko armado. „Fremdenblatt“ najodločneje preklicuje to vest.

Protisuženjsko društvo na Dunaji bo sredi meseca maja priredilo na društveno korist velikansko dvadnevno veselico v „Pratru“; slavnostni spreved bo brojil poleg velikega števila vóz in živine 1500 oseb. Posamezne gručé bodo predočevale življenje afriških narodov.

Požunsko mestno zastopstvo je dné 4. t. m. jednoglasno sklenilo odposlati obema zbornicama ugovor zoper § 14. orožne postave.

Vnanje države.

„Fremdenblatt“ piše: *Srbski* kralj Milan je za trdno sklenil odpovedati se kraljevskemu poslu, vendar ni znano, za koliko časa, in ali je ta doba določena ali ne. Zdravje kraljevo je jako slabo ter že dlje časa želi kralj odpotovati v inozemstvo. Kralj je že vse potrebno ukrenil za regentstvo, kakor je zahteva nova ustava, ter je podelil Ristiću vse regentske pravice. „Srbski Dnevnik“ tudi prorokuje, da bo kralj odstopil ter Ristića imenoval za regenta. Ne pové se, ali bo Ristić regent za kralja ali za kraljeviča. Zasebne vesti pripovedujejo, da se Milan za sedaj še ne bo odpovedal prestolu, marveč bo le za nekaj časa odpotoval v inozemstvo. Tudi vest gledé regenstva ni popolna, kajti srbska ustava zahteva tri regente, imenuje se pa samo Ristić. Prevrat v Srbiji se je izvršil v okvirju trocarske zveze; dokaz temu, ker prihajajo vse prve dotične vesti iz Berolina, od „Nordd. Allg. Ztg.“ Skoraj gotovo je v tej igri knez Bismarck sam prevzel vlogo resižerjevo. Splošni politični položaj vsled srbskega prevrata ne bo dobil drugega lica, ker tudi v prihodnje bo mirovna liga obdržala vse srbske niti v rokah.

Princ Ferdinand Koburški je dné 26. m. m. praznoval svoj rojstni dan v Plovdivu. Več odličnih *Bolgarov*, v prvi vrsti sofijskih meščanov, izročilo mu je pri tej priložnosti addresso, katere se obrača zoper vlado ministerskega predsednika Stambulova; mej drugim imenujejo to vlado protiustavno in nevredno narodovega zaupanja. Budimpeštanski listi so hitro razglasili po svetu, da je addressa le delo ruskih spletk. Dne 22. februarja pa je dobil princ prijetnejšo addresso: 18 občin iz okrožij Karlova, Kalofa in Kazanlik v njej zatrjuje neomejeno svojo udanost ter obsoja postopanje sinode zoper prince Ferdinanda.

Dne 5. t. m. je izšel ukaz *ruskega* carja, ki natančneje določuje in spopolnjuje naredbe o odgovornosti članov državnega sveta, ministrov in načelnikov raznih upravnih strok. Ukaz določuje, da se morajo tožbe o uradnih prestopkih teh velikih uradnikov izročiti naravnost carju, ki jih potem izroči za nadaljno postopanje kakemu oddelku državnega sveta. Zatoženca konečno sodi najvišje kazensko sodišče, katerega člane sproti imenuje car. — List „Ruskoje Djelo“ je dobil tretji ukor ter se je ob enem prepovedal za pol leta.

Francoski národ je vedno bolj razburjen zoper vlado. Boulangizem je mnogo pridobil ravno zaradi Ašinove zadeve in vladnega postopanja zoper ligo patrijotov. Položaj je toliko kritičen, da oportunci silijo vlado, naj izda odločne naredbe ter naj brezozirno postopa zoper one, ki se jej nočejo pokoriti. Minister Constans mej odobravanjem državno-nemških listov vedno ostreje napada boulangizem. Pred nekaterimi dnevi je izdal naredbo, da sme Boulanger sicer sprejemati manjše deputacije, a redarstveni komisariji so dobili pri tem povelje, da morajo vse izjave pri takih prilikah zadušiti.

Italijanska ministerska kriza še vedno ni rešena. Crispi hoče na vsak način obdržati portfeli zunanjih zadev, to pa ga ravno najbolj zadržuje v sestavi novega kabineta. „Agenzia Stefani“ pravi, da bo kriza v nekaterih dneh rešena. Portfelj državne zaklada se je ponudil Giolitti-ju, Seismit-Doda je sprejel finančni portfeli, Lacava portfeli za pošte, brzojave in, kar se bo še-le ustanovilo, za železnice. Govori se, da bodo prevzeli admiral San Bon mornarično, Finali delavsko in general Dezza vojno ministerstvo. — Oni politični krogi v Rimu se jako motijo, ki vriskajo veselja, da se je Crispiju že skoraj posrečila sestava novega kabineta vzlic vsem nasprotnim prorokovanjem. Novo ministerstvo bo stalo ravno tistim težavam političnega in finančnega položaja nasproti, kakor prejšnje ministerstvo. „N. F. P.“ gotovo ni Crispiju sovražna, vendar pa

„Prav nič očetu podobna,“ pritrđi Mihaljek. „V obraz vam povem, oče, da ona ni bila v ničem podobna vam. In zamerim vam, da ste jo tako od-slovili.“

„Sama je šla.“

„Pa zvedel sem zakaj. To se ne spodobi za očeta. Za koga boste tudi skrbeli, če za njo ne. Pa saj še sebi najpotrebnejšega ne privoščite! Greh je, pritrgovati si in trpeti pomanjkanje. Prav nič se mi ne smilite. Da bi se vam še huje godilo! Res, ko se ne bi bal Bogá, zapodil bi vas v sneg in na vás.“

Stari grešnik je gledal v tla in mirno čakal konca propovedi. Nič se ga ni prijala beseda. Misli si je, da mora pač malo potrpeti, kajti po noči v debelem snegu še volk rad ne hodi — če le je sit — ampak se spravi v zavetje pod kakšen bukov štor.

Ko je Mihaljek končal, odvrnil je skupuh:

„Čakaj do jutri! Šel bom h Korenu; če me ta ne bo vzel, pojdem k Ozimku, če me še ta odpodi, namenjen sem k Opalku — in če bo vse zastonj, tožil bom vse od prvega do zadnjega. Vsi ti so moji dolžniki.“

Družina se je spogledala. Kdo je o vsem tem kaj vedel?

„Naredite kakor hočete, toda jaz vas ne bom mogel imeti. Micka,“ reče dekli, „prinesi otep. Na klopi, pri peči tako ne morete spati.“

„Mihaljek, ne, ne; raje bom pri peči. Zebe me rado. Tudi sedé lahko spim.“ In mel si je še otrpli roki.

Vsi so se starcu smejali. Takega človeka niso še videli. Pozno v večer so še burke uganjali ž njim, še pastir ni bil zadnji:

„Oče, koliko mi boste dali, da vas pojdem do Korena spremit?“

„Pojdi, pojdi, mlekozob,“ odvrčal mu je Ljube, „iz starega človeka se boš norčeval?“

„Jaz da se norčujem? E, ne bi bil rad vaš sin. Vi ste strašno sitni . . .“

Zopet so se vsi smejali, tudi Mihaljek in še namežikaval je pastirju, da bi še katero zinil. Toda Ljube ni odgovarjal zabavljicam. Čas je bilo tudi iti počivat.

Blizu poludne je bilo drugi dan, ko je korakal Ljube po debelem snegu v sosednjo vas k svojemu dolžniku Korenu. Pri Mihaljku so vsi gledali za njim. Na poti je večkrat postal in posegel za telovnik in privlekel listnico in jo zopet spravil, potem za suknjo, kjer je imel mošnjo tolarjev, mnogokrat pa se je potapljaj po prsih, kajti v telovniku je imel mnogo denarja všitega. — — —

VI.

Mila pomlad je prihajala v deželo. Povsod bujnost, bogastvo. Drevje je bilo razevelo, toda trave še niso pognale.

Po Mihaljkovem vrtu hodili ste semtertje dve ženski, Mihaljkova teta in Brinova Ciljka iz Zavôd. Gledali ste v tla in tu in tam pobrskali pri plotu. Pridruži se jima Mihaljek.

„Ni še teh cvetlic“, pravi Ciljka, „ki jih iščem.“

„Za starega tako ni več pomoči, ko bi mu človek kahal cvetlice celega sveta. Danes je posebno slab postal. Rekel mu bodem, da bodem poslal po gospoda.“

Vsi trije so šli v hišo.

V stranski sobi je ležal Ljube. Ali ne bi ga sedaj vsak spoznal. Bil je bled in shujšan, grozna podoba.

„Oče!“ pokliče ga Mihaljek.

„Dajte, ali hočete, da bodo prišli gospod?“

„Ne bom umrl, Mihaljek, ne; nikar ne pošiljaj!“

Sape mu je zmanjkalo.

„Vi boste umrli.“

Mihaljek, ne bom umrl ne; le pustite go-spoda!“

kaj žalostno opisuje italijanske davčne razmere. Međ drugim pravi: „Davek od mlenja bi jako veliko lahko donášal, vendar pa je v političnem oziru nemogoč. Misli si ne moremo, kakó samo beseda „davek od mlenja“ pretrese kmetsko prebivalstvo. Kmet većinoma ni imel denarja, da bi bil ž njim opravljal ta davek; storiti je moral to z žitom, pri tem pa je najlepše cvetelo oderuštvo. Narodni zastopniki so zaradi tega tudi odklonili ta davek, novi minister bo moral gledati, da dobi nova sredstva. Kakošna bodo ta? Govori se o skupni veliki reformi vseh davkov, o uvedbi progresivne dohodnine itd. K temu je pred vsem treba poguma in moči, dvoje lastnostij finančnega ministra, ki kaj rade postanejo nadležne italijanski zbornici.

Rumunski ministri notranjih zadev, pravosodja in vojne so razposlali podrejenim oblastnjakom okrožnico, ki se obrača zoper preveliko razširjanje socijalistične propagande. Priporoča se strogo nadzorovanje in ostro postopanje zoper hujšakače. Pravosodni minister posebno še sodiščem priporoča, naj v slučajih socijalističnih zločinov brezozirno izvršujejo svoj posel. Vojni minister zaukazuje posadkam, da morajo biti vsakpot političnim oblastnjakom na razpolaganje.

„Berliner Tageblatt“ je dobil iz **Zanzibara** brzojavko, ki poroča o resni bitki pri Bagamoy-u nemški vojaki so priplenili dva topova, Buširi je baje ranjen.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, dne 5. marca. (Pismo prevz. knexo-škofa Jakoba do njegove duhovščine.) Odkrito smem reči, da mi že dolgo ni napolnjevalo srca toliko veselje, nego sedaj prečitavšega znamenito pastirsko pismo našega prevz. vladike do nas duhovnikov. „Quot verba, tot sententiae, quot sententiae, tot victoriae.“ Da, krasen spomenik je to pismo skrbi in ljubezni višjega pastirja do duhovščine, krasno spričevalo, katero daje višji pastir svojim duhovskim bratom, mil izraz očetovske ljubezni do sinov, pomenljiv dokaz, da cerkveno predstojništvo previdno in zavedno deluje, zlasti pa da stoji cerkvena veljava na močnih tleh cerkvenih zakonov ter brani na vse strani cerkveno svobodo. Da, kam bi pa prišli, ako bi poslušali vsakega časnikarskega nepremišljenca? Cerkev nasprotni list naj ukazuje, kaj naj duhovščina dela v cerkvi? Bog obrača vse na dobro in tudi zadnji boj je naši duhovščini v velik prid. Ako bi nam drugoga ne bil pridobil, to škofovsko pismo nas odškoduje za vse. — A treba je tudi, da duhovniki od svoje strani kaj storimo. Dosedaj so mnoge dekanije izrazile svoje soglasje s „Slovenčevim“ vredništvom, kar mu smé biti v pravičen ponos. A potem, ko je višji pastir tako govoril, ne smemo molčati. Vsi kakor jeden mož naznanimo, da se oklepamo najtesneje svojega vodnika v ljubezni in v enakem mišljenju. Drugič pa se moramo tudi pred narodom, pred verniki izkazati in opravičiti, pred katerimi so hoteli nasprotniki v slabo ime pripraviti duhovnike. Pred verniki pokažimo, kako spričevalo nam daje naša kompetentna nadzorovalna oblast, tukaj pokažimo, kaj pomeni hujškanje zoper naš stan. Zlasti napadeni dušni pastirji si ne morejo želeči boljšega pomočka, da pouče svoje vernike, kakor to škofovsko pismo. Pred kratkim mi je rekel neki duhovnik te sicer šaljive,

S strahom ga je gledala trojica. Tedaj pa se oglasi stara teta:

„Ljube, ti si živina, konj; tako boš poginil kakor —. Res, ko bi hčere vedele to, se k tebi ne bi prišle. In če pridejo, poslala jih bom nazaj, da tebe še pogledale ne bodo.“

„Kaj so mi hčere mari? Kar jih imam, pomagala mi ni nobena za črn noht. Da jih le ne bi bilo.“

Molčali so. Pa Ljube je izpregovoril zopet:

„Samo Metko bi rad videl.“

„Tudi nje ne bo“, oglasi se Ciljka, „ko bode zvedela, da se branite svetega olja.“

„Ne bo prišla, ne; sam vem to. — Ali pri sreči mi je ona — toda prišla ne bo — — —“

„Tedaj nočete svete tolažbe?“

„Ni treba še, Mihaljek, popoldne, jutri, drugi dan.“

Gospodar se razsrdi.

„Tega pa vendar ne! V moji hiši se to zgoditi ne smé. To bom smel zahtevati od vsakega in tudi od vas, ko vam je duša komaj še v telesu. Glejte in pomislite! Dolžniki so vam za vrstjo hrbet kazali. Ko ste jih tožili za dolg, morali ste jim še vi povrh plačevati.“

„Ker ni pravice!“

(Konec sledi.)

a vendar pomenljive besede: „Kaj bomo pridigali o nekdanjih farizejih in soducejih, ko imamo sedanjih le preveč!“ Nasprotniki pa naj si zapomnijo, da za njihovo razgrajanje in hujškanje imamo vedno pripravljeno odločno in krepko besedo, katero nam narekuje pravica in resnica. Ne, sovražnikom cerkve in vere ne bomo v strahu, in naj nam tudi smrt žugajo. A pokorščino, polno udanost in srčno ljubezen imamo do svoje postavne cerkvene oblasti, do svojega blagega vladike, katerega Bog ohrani in vodi v prid cerkvi, domovini, naši najvišji cesarski hiši, kateri je tudi vsa kranjska duhovščina ž njim vred najzvesteje in najpokorneje udana! Duhovnik.

Iz Travnika v Bosni*), 1. marca. Gospodine uredniče! Ja mislim, da će Vam ugodno sasvim biti, kada s ove strane što čujete.

Ne mogu daleko zalaziti u prošlost, da pokažem, kako su se franjevci bosanski prometali za osmanlijske vlade, jer će biti svakomu poznato, pošto je to obširno opisato po W. M. Batiniću u dva svezka „Djelovanja franjevacā bosanskih“. Medjutim ipak ne mogu prešutiti, a da u ime jedne stvari ne progovorim, naime:

Osim drugih oskudica, koje su franjevci za turske vlade podnosili, bila je oskudica župnih stanova, samostana, crkava i škola. Dosta su puta župni stanovi pravljani, ali su, osim što su krvavo franjevci morali podmičivati turke, da samo dozvolu dobiju za gradnju, izgorješe, čim bijahu dogotovljeni. A što da reknem o samostanah? Između velikih samostana, koji su za kralja bosanskih se dizali, kroz četiri stotine i više godina turske vlade, izginuše tako, da je samo u puku ostala uspomena mjesta, gdje su se uzdizali. Crkve već nije ni bilo čestite, da bi joj se moglo reći, da je crkva. Jedini se uzdržaše samostani, Sutinska, Krešovo i Fojnica sa svojim crkvama; premda su više puta u prah i pepeo od biesnih turakā obraćeni. A škole? Ta o školama nije ni govoriti. Šta je Turčin mario za škole. Njemu je dosta, ako mu diete samo kao psitak nauči nekoliko rieči arapskih na izust, da može klanjati, pa eto ga, da raji može zapovjedati. Franjevci su na mnogo mjesta uz župne stanove otvarali škole, ama ih nijesu mogli uzdržavati sami, pa je dosta bilo, da su pravu sv. vjeru puk svoj učili.

Ovo kada sam rekō, uvidit može svaki čitalac, kako su franjevci u bosni morali gorke zalogaje imati i koliko su se morali boriti za obstanak svete vjere.

Franjevci, boreći se sa oskudicama svakakvim, nastojali su ipak, uz pripomoć sjeromašnoga svoga puka, da dostojno svoje ime sačuvaju. Što su i učinili, ama ipak dočepav se evo sada slobode, kada je pala sila turska, mnogi putnici iz drugih zemalja, vidivši stanove franjevačke i njihova zabitna mjesta, možda se čude franjevcem, jer misle, da su za svoje stanove i prebivališta mogli ugodnija mjesta naći. Nu, onim, koji tim franjevce krive, moraju znati, da su franjevci primorani skrovita mjesta po Bosni tražiti, prvo s toga, što su se morali kriti od biesa turskoga, koji su na svaki način gledali ih zlostavljati, oli globom pod kakvom izlikom, oli zapaljivanjem njihovih stanova, oli ubijstvom istih; jer nitko protiva turčinu nije smio svjedočiti, niti je kršćena duša mogla u sudu naći sebi pravicu kada ima parnicu protiva osobi, koja sledi muhameda. Osim toga, puk je katolički po Bosni takodjer razasut po skrovitim mjestima, nagnat od obiesti turske, pa su i franjevci morali za svojim stadom idući na skrovitim mjestima svoje stanove uzdizati. Sada će svaki razumiti, kako je do toga došlo, da su franjevci bježali u skrovita mjesta sa svojim stanovima.

Ovako je žalostno stanje trajalo sve do Omer Paše, koga je Sultan poslao u Bosnu, da red i reforme uvede. On je, kako je poznato, stuko rogove bašama bosanskim, pa od tada i franjevci i puk kršćanski odahnuše i počеше nastojati, da si stanove, bar samostane posagrađe. Povrh svega nastojanja, jerbo su i oni i puk vrlo sjeromašni bili, ipak, krvavo plativ fermene i dobaviv, podigoše samostane u Gučojgori kod Travnika, u Petricevcu kod Banje-luke, Plehanu kod Dervente, Tolisi kod Orašja i Rami kod Prozora i mnoge druge crkvice po župā s pomoćju svoga vjernoga puka.

Dakle, gori rečene samostane podigoše franjevci, te sada imaju u Bosni do osam svojih samostana. Ali, pošto ni odkuda ne primaju podpore, ove samo-

*) Ta dopis smo prejeli od učitelja, rojenega Bosanca. Ker je jezik lahko umljiv, objavimo dopis v originalu.

stane i crkve, slabo su uredili i naskitili, kako kod vas tamo.

Evo blizu Travnika samostan Gučagora, sagradjen još iz god. 1856, komu je temelj stavio presvietli gosp. fra Marijan Šunjić, biskup. Tamo ljeti osobito liepo je izšetati iz Travnika i župe Dolca, pa se nauživati prirode. Mjesto je pod visokom planinom zvanom Vlašićem, a odlikuje se svojom zdravom klimom i vodom. U njemu imade do osamdeset kuća katolički. Samostan se sastoji od tri trakta, svaki na tri contignatie, a četvrti trakt zauzima crkva sa visokim tornjem. Ovaj se samostan vidi iz daleka. U njemu franjevci imadu svoj Probomdat, t. j. nižu gimnaziju sa četiri razreda, u komu posluju četiri učiteljske sile, a ima dječaka do 34.

Pošto su franjevci sjeromašni, nije su imali čim svoj samostan i crkvu liepo urediti. Medjutim, tko tamo kad dodje, neka se sjeti, da nije su u stanju bolje urediti, pa ipak živu zadovoljno niti boljeg šta traže.

Ja sam tamo u samostanu više puta bio i vidio braću franjevce i njihovu gostoljubivost. Ali sam odveć veseo, te sam prispio na 7 veljače tamo uprav, kada su franjevci imali slavu, koja je kod njih riedka.

Crkva im je prilično za puka velika. U njoj su bile njeke stare orgulje, koje više nije su za sviranje. Zato se nadje vrlo franjevac fra Nikola Mandić, koji se obrati na firmu „Br. Zupana“ u Kamensku goricu, te rečena firma izradi krasan organ za ovu crkvu samostansku za 1000 for., kojeg su baš dva brata Zupana Ignacij i Joan na 7 veljače u ovu crkvu smjestili i prvi put na njemu misu svirali.

Firma je Br. Zupana glasovita, kako vam je poznato i odlikovana sa medaljom u Bruselju. Organ sam vidio i čuo njegove varijacije. Da vam ga opišem:

Organ visok do šest metara a prilično i širok. Ima pako sljedeće:

1. Principal 8' jako i posve ugodno svirajući.
2. Bourdun 8' puni i pravi flautski glas.
3. Gamba 8' pravi violin i svira najnježnije.
4. Gemshorn 4', milota ga je slušati, jer svira kao solo Trambuzino.

5. Cornett 2 $\frac{2}{3}$ ', ovaj kada se otvori, cielo pjevanje na novo oživi, pa pjeva jako fino.

6. Subbass 16', ovaj je za kontrabass, koji vrlo liepo bubnji. — Još izbirači: a) Octava-Capell. b) Pedal-Capell. c) Mezzo Forte. d) Forte. e) Piano.

Na 7 veljače, sastala se je liepa kita gosta u ovaj samostan: neki slučajno, neki opet, da vidi i čuje novi organ i pozdravi majstore. Koliko im se je dopao organ, više su im se dopali majstori, koji rekoše opet, da su im se Bošnjaci dopali. Razumije se, da je onaj dan veselo bilo i da se je nazdravljalo i majstorima i fra Nikoli Mandiću, koji je organ za crkvu kupio. Bog ga poživio na ovom svietu, a na drugom mu platio krunom vječnom. Sutra dan otidoše majstori kući, a nama ostaviše svoje priateljstvo i spomen vječni u puku i kod franjevača.

X

Dnevne novice.

(„Slovensko društvo“ v Ljubljani.) Prejeli smo danes naslednje vrstice: Ustanovni občni zbor „Slovenskega društva“ bode v nedeljo dne 10. marca t. l. ob 11. uri dopoldne v čitalnični sobani. — Na dnevnem redu je volitev predsednika in devet odbornikov. — Po pravilih od c. kr. deželne vlade z odlokom dne 28. maja 1888 potrjenih je društvu namen: Pospeševati slovenskega naroda duševni in gmojni napredek; razširjati med njim politično izobraženje in narodno zavest, braniti njegove narodne in državljanske pravice in zlasti pripomagati, da se mu vresniči ustavno zagotovljena narodna ravnopravnost. — Letnina iznaša 1 glđ. — K pristopu in vdeležbi pri občnem zboru vabi osnovni odbor: Dr. K. vit. Bleiweis. Ivan Murnik. Luka Svetec. Dr. Ivan Tavčar. Dr. J. Vošnjak.

(Zabavni večer „Pisateljskega društva“) bode v soboto dne 9. t. m. v steklenem salonu ljubljanske čitalnice ob 8. uri zvečer. Čital bode gosp. profesor Simon Rutar o „slovenski Benečiji“.

(Umrli) je minoli ponedeljek v Celji deželnega sodišča svetovalec v pokoju g. Alojzij Pesarič, star 64 let.

(Kože in zima.) Iz Škocijana na Dolenjskem se nam poroča: Pri nas osepnice, ali kakor narod govori, kože še vedno razsajajo. Od 1. januarja do 4. marca jih je umrlo 128, izmed teh 106 na kozah.

To število je jako veliko v primeri z lanskim, ko jih je celo leto umrlo 81. Največji križ za ljudi je tudi to, da so semnji v celem okraji prepovedani. Doslej so ljudje vsaj v Novo Mesto vsake vrste blago vozili na prodaj, da so dobili prepotreben drobiž. Minoli ponedeljek pa so se morale vrniti dolge vrste vozov, ker jih straža v Dragi pri Beli Cerkvi ni pustila naprej, akoravno ta prepoved pri nas ni bila naznanjena. Sedaj smo popolnoma v kontumacu, le k davkarji je še pot odprta. Bog se nas usmili. — Tudi zima dela ljudem preglavice. Radi bi delali v vinogradih, pa jih zadržuje ostra zima. Tolažili so se s sv. Matijem, da jim bo led razbil, pa ga je še naredil. Tudi z mokronoškim vremenskim prorokom, ki je napovedal pustni dan kot jako topel, ljudje niso zadovoljni.

(Nekaj o slovenščini v Trstu.) Pod tem naslovom piše „Edinost“: Splošno je znano, da zalije pristaše nekaterih krogov v Trstu rudečica „svete“ jeze, kadar čujejo le besedico v slovenskem jeziku. Nedavno je g. Počkaj obnovil napis nad svojo prodajalnico v ulici Ghega le v slovenskem jeziku. Rudečkarji, njim na čelu „Impertinente“, zagnali so strašanski krik ter z vsemi sredstvi delali na to, da ostrašijo g. Počkaja in odpravijo napis. Tudi slavni mestni magistrat je našel dlako v jajcu ter ukazal, da mora lastnik prodajalnice plačati globo zaradi prestopka § 33. car. nar. ter v 24 urah odstraniti protipostavni napis. Vsled pritožbe na visoko c. kr. vlado pa je mestni magistrat globo preklical. Naj si torej zapomnijo gospodje, da je Slovenec v Trstu ravno tako dober avstrijski državljani, za katerega veljajo iste postave, kakor za druge narodnosti.

(Na Dunaji) se vedno bolj oživlja katoliško življenje, da se otrese more židovsko-liberalnega duha. Znano je marljivo društvo „zdrženih kristijanov“, ki na shodih presoja in pojasnjuje važna politična in socialna vprašanja s krščanskega stališča. Veliko pozornost je vzbudilo povsod vabilo znanega dr. Porzerja, da se na Dunaji ustanovi „prosto društvo katoliških pravoslavcev“. Shod se je vršil dne 17. februarja; vdeležili so se ga mnogi v političnem življenju znani juristi iz raznih kronovin, mnogi so poslali pismena priznanja. Tudi mi z veseljem pozdravljamo novo društvo, ki se ne sramuje „katoliškega“ imena in utegne biti nov branik za cerkev in katoliško Avstrijo.

(Iz Ljubnega) na Štajerskem se nam poroča, da je po noči od sobote na nedeljo dne 3. t. m. pogorel del opekarske tovarne v Judendorfu pri Ljubnem, ki je lastnina Drascheja pl. Wartinberga. Na pomoč je prihitela požarna bramba iz Ljubnega. Tovarna je bila zavarovana pri zavarovalni družbi „Donau“ na Dunaji.

(Deželna vlada hrvatska) je potrdila sklep zagrebškega mestnega zastopa, da se za zgradbo pokrite vojaške jahalnice dobi posojilo v znesku 200.000 gld. Jahalnica se bode gradila še letos na zemljišču, kjer so sedaj vrtovi bolgarskih vrtnarjev.

(Izpred sodišča.) V torek in včeraj je stalo pred tukajšnjim porotnim sodiščem sedem oseb, zatoženih ponarejanja denarja, ki so se shajali v hiši devetintridesetletne Marije Janežičeve na Pšati. Porotniki so potrdili vsa vprašanja, in sodišče je obsodilo Marijo Janežičevo na osemnajst mesecev; Janeza Požlepa, posestnika na Plešivci, na dve leti; Valentina Zajca iz Podgorice na jedno leto; Miho Pengova, hlapca pri „Nemškem vitezu“ v Ljubljani,

na štiri mesece; Miho Lihovec iz Iske Vasi na štiri mesece in Jerneja Burjo iz Kamnika na štiri mesece težke ječe, poostrene s postom. Oproščen je bil mlinar Janez Žargaj iz Dragomelj.

(Potres.) Po noči od torka na sredo čutili so v Zagrebu jako močen potres, ki je trajal dve sekundi. Smer mu je bila od severo-vzhoda proti jugo-zapadu. Pohištvo v sobi se je treslo, mnogi so se takoj probudili.

Telegrami.

Belgrad, 6. marca, zvečer. (Uradno) Odpoved kralja Milana na korist prestolonasledniku Aleksandru se je danes uradno objavila, istotako imenovanje regentov Ristića, Belimarkovića in Protića. Kralj se je odpovedal v navzočnosti ministrov in častnikov, ter je kleče pred svojim sinom storil podaniško prisego, potem pa so se zaprisegli regentje in armada. Vsestranski se izraža zaupanje do regentov ter se v Ristiću vidi najboljšo jamstvo za lojalno postopanje gledé zunanje politike. Radikalcu Tavšanoviću se je izročila sestava ministerstva.

Belgrad, 7. marca, ob polu deveti uri zvečer. Regentstvo je pooblastilo Tavšanovića s sestavo novega kabineta, ker ga smatra kot predsednika skupščine ob enem za zapnega moža skupščinine večine. Kralj Milan je v gala-uniformi in z velikim kordonom obiskal vse tri regente, da tako izrazi in dá veljavo novemu pravnemu redu. Kraljevi govor pri odpovedi je ginil vse navzoče. Kralj je rekel, da se čuti slabotnega in trudnega, zaradi tega odstopi. Priznava, da je dosegel vspehe, pa tudi storil napake. Vspehi so narodovi, za napake pa prevzame on odgovornost. Mogoče, da je marsikoga razžalil mej vlado, kakor je bil tudi on mnogokrat razžaljen. Prvi naj mu odpusté, slednjim tudi on odpusča. — Povsod je vzoren red in mir. Jutri bo skoro gotovo regentstvo objavilo proklamacijo. Regentje so se izrekli, da stojé sedaj zunaj strank, kar je napravilo izvrsten vtis.

Marzelj, 6. marca. Avstrijski trijarbolnik, na katerem je bilo naloženih 700 sodov petroleja, se je vnel. Petrolej je provzročil grozovit razpok. Štiri osebe so rešili. Trupli kapitana in nekega mornarskega novince so našli, osem trupel je zginilo.

Haga, 6. marca. Profesor Rosenstein in kraljevi zdravniki so dognali, da kralju sicer ne pešajo posebno moči in da ni neposrednje nevarnosti, vendar pa ni upati rešitve. Pokazala so se znamenja, da ima kralj zastrupeno kri.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		barometra v mm	termometra po Celsiusu			
7. u. jut.	738.6	— 2.0	sl. vzh.	sneg		
6. 2. u. pop.	738.7	4.1	sl. „	jasno	0.20	
9. u. zveč.	740.2	— 0.2	sl. szap.	oblačno	sneg	

Srednja temperatura —0.8° C., za 1.7° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

4. marca.

Papirna renta 5 % po 100 gl. (s 16 % davka)	83 gl. 40 kr.
Srebrna „ 5 % „ 100 „ „ 16 % „	83 „ 95 „
5 % avstr. zlata renta, davka prosta	111 „ 70 „
Papirna renta, davka prosta	99 „ 35 „
Akcije avstr.-ogerske banke	888 „ — „
Kreditne akcije	304 „ 25 „
London	121 „ 55 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 59 1/2 „
Cesarski cekini	5 „ 68 „
Nemške marke	59 „ 35 „

Št. 4111.

Zahvala.

Čestiti klub slovenskih biciklistov „LJUBLJANA“ mi je izročil sto in petdeset goldinarjev za mestne uboge kot prebitek plesa, ki ga je čestiti klub priredil 2. dan t. m. v prostorih ljubljanske čitalnice.

Usojam si javno potrjevati prejem tega znatnega darila z izrazom najtoplejše zahvale.

V Ljubljani, 6. dan marca 1889.

Župan: Grasselli s. r.

Učenca,

starega 13 do 16 let, ki zná slovenski in nemški, sprejmeta takoj v svojo specerijsko in galanterijsko prodajalnico

J. & G. Jelovšek
na Vrhnikih.

(4—4)

Franc Kokalj,

sobni slikar,

Rožne ulice šte. 21 v Ljubljani,

se priporoča prečast. duhovščini in slavnemu občinstvu v izvrševanje vsakovrstnega

slikanja sob

po navadnem in tudi najfinjšem okusu. Dela izvršuje lično in trpežno v mestih, kakor po deželi po prav primerni ceni. (10—3)

Odlikovano: 1873, 1881.

Josip Deiller,

tovarna za cerkveno blago in razprodaja

— cerkvenih oprav —

na Dunaji VII., Zieglergasse 27.

Zastopnik Franc Brückner.

Proti gotovi naročbi se najtočneje izvršujejo vsakovrstne

cerkvene oprave

kot: kazule, pluviali, dalmatike, velumi, štole, baldahini, zastave itd., kakor tudi

celi ornati.

Odlikovano: 1873, 1881.

Tuji.

5. marca.

Pri **Maticu**: Salmhofer, trgovec, iz Trsta. — Herling in Kischke, trgovec, z Dunaja. — Božič iz Rudolfovega.

Pri **Sonu**: Hiršman, trgovec, iz Siska. — Barkaný iz Budimpešte. — Witzeman, trgovec, z Dunaja.

Avstro-ogerska karavana v sv. deželo.

Prihodnja avstro-ogerska karavana v sv. deželo bo okrog 21. dne marca 1889 iz Trsta odšla ter naj se vdeleženci obrnejo do podpisanega, ki jim bo takoj poslal obširne vsporede.

Potovanje obsega: Trst — Aleksandrija — Kajiro — Kajfa — Nazaret — Tiberija — Jeruzalem — Sv. Janez — Betlehem — Jeruzalem — Ramleh — Jafa — Port-Said — Aleksandrija — Trst oziroma Carigrad in Solun.

Potovanje bo trajalo 45 dni.

Cena I. razreda s popolno hrano 635 gld. v bankovcih

„ II. „ „ „ „ „ 545 „ „ „

— Zadnji dan za oglašenje 12. dan marca 1889. —

Te karavane se smejo vdeležiti osebe tudi iz Nemčije in drugih dežel.

Na Dunaji, I., Spiegelgasse 12.

Leon Woerl,

ces. br. dvorni knjigotrožec, založnik, komtur in vitez mnogih visokih redov.

(16—15)

Diseldorfske oljnaté barve v tubah.

Akvarelne barve mokre in suhe.

ADOLF HAUPTMANN,

prva kranjska tovarna

oljnatih barv, firneža in laka

Ljubljani.

Pisarna in zaloga: Šolski drevored 6 (semeniščno poslopje).

Filijala: Slonove ulice 10-12

priporoča slikarjem, diljakom, stavbenim in pohištvenim mizarjem, likarjem kakor sploh p. n. občinstvu svoje priznane izvrstne izdelke ter pošilja na zahtevanje cenilnike zastoj in franko.

Oljnaté barve v ploščevinastih pučkah le najboljše vrste, posebno pripravne za razprodajalce, po znižanih cenah; v dežah od 25 klg. naprej primerno ceneje. (100-11)

Perštene, mineralne in kemične barve.

Kupovalcem večjih množin prednostne cene.

Vse vrste slikarskih in likarskih čopičev in slikarske patrone.